

สารบัญเรื่อง

เรื่อง	เลขหน้า
กิตติกรรมประกาศ	2
บทคัดย่อภาษาไทย	3
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ (Abstract)	4
บทที่ 1 บทนำ	13
1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา	13
1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ	15
1.3 ขอบเขตของการทำวิจัย	15
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	16
บทที่ 2 ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	17
2.1 แนวคิดในการดำเนินงานวิจัย	17
2.2 การทบทวนวรรณกรรม/สารสนเทศที่เกี่ยวข้อง	20
บทที่ 3 วิธีการดำเนินงานวิจัย	22
3.1 สารเคมี	22
3.2 การผสมพอลิเมอร์กับสารเติมแต่งต่างๆ และการขึ้นรูปฟิล์ม	22
3.3 การเป่าขึ้นรูปฟิล์ม	24
3.4 การทดสอบสมบัติเชิงกล	25
3.5 การทดสอบสมบัติด้านความร้อน	25
3.6 การตรวจสอบโครงสร้างจุลภาค	25

3.7 การทดสอบด้านการย้ายที่ของสารเคมีลงสู่อาหาร	26
3.8 การทดสอบด้านการทนต่อการซึมผ่านของออกซิเจน	27
3.9 การทดสอบสมบัติด้านการส่องผ่านแสง	27
บทที่ 4 ผลการทดลองและการวิจารณ์ผล	28
4.1 ผลของปริมาณสารนาโนเคลย์ Cloisite 20A และสภาวะในการผลิต	28
ผลของความเร็วรอบในการผสม	28
ผลของปริมาณสารนาโนเคลย์ชนิด Cloisite20A	31
4.2 ผลของชนิดของสารนาโนเคลย์	36
สมบัติเชิงกล	36
ผลการวิเคราะห์โครงสร้างจุลภาคด้วยเทคนิค XRD	37
ผลการทดสอบด้านการทนต่อการซึมผ่านของออกซิเจน	42
โครงสร้างสัณฐานวิทยา	43
ผลการทดสอบด้านการย้ายที่ของสารเคมีลงสู่อาหาร	47
สมบัติด้านความใสหรือการส่องผ่านแสง	48
4.3 สมบัติของฟิล์มที่เป่าขึ้นรูปโดยกระบวนการในโรงงาน	50
สมบัติเชิงกล	50
ผลการวิเคราะห์โครงสร้างจุลภาคด้วยเทคนิค XRD	53
ผลการทดสอบด้านการทนต่อการซึมผ่านของออกซิเจน	54
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ	55
5.1 สรุปผลการทดลอง	55
5.2 ข้อเสนอแนะ	56
เอกสารอ้างอิง	57

ภาคผนวก

59

- ก. DSC thermograms ของฟิล์มพอลิเอธิลีนและฟิล์มพอลิเอธิลีนนาโนคอมโพสิต
- ข. สมบัติด้านการทนแรงดึงของฟิล์มพอลิเอธิลีนชนิดต่างๆ
- ค. รายงานผลการวิเคราะห์ทดสอบตัวอย่าง ในด้านของอัตราการซึมผ่านของแก๊สออกซิเจนและ
    ในด้านการละลายของสารเคมีจากเนื้อพลาสติก
- ง. รายงานผลการทดสอบสมบัติด้านการทนแรงดึง
- จ. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 295) พ.ศ. 2548
- ฉ. ภาพตัวอย่างการดำเนินการทดลอง
- ช. ประวัตินักวิจัย

สารบัญตาราง

รายการตาราง	เลขหน้า
ตารางที่ 2.1 Specification ของนาโนเคลย์ชนิดต่างๆ	19
ตารางที่ 3.1 สารเคมีที่ใช้ในการดำเนินงานวิจัย	22
ตารางที่ 3.2 สูตรการผสมพอลิเมอร์และสารเคมีต่างๆ สำหรับผลิตฟิล์มนาโนคอมโพสิต	23
ตารางที่ 3.3 แสดงสภาวะอุณหภูมิที่ใช้ในการขึ้นรูป	23
ตารางที่ 4.1 สมบัติด้านการทนแรงดึงของฟิล์มพอลิเอธิลีน (LLDPE/LDPE) ที่ผสมสารนาโนเคลย์ชนิด Cloisite20A ในปริมาณ 0-5 phr ที่สภาวะความเร็วรอบในการผสมต่างๆ	31
ตารางที่ 4.2 ผลของปริมาณสารนาโนเคลย์ต่อสมบัติด้านการส่องผ่านแสงของฟิล์มพอลิเอธิลีนชนิดต่างๆ	35
ตารางที่ 4.3 สมบัติด้านการทนแรงดึงของฟิล์มพอลิเอธิลีนชนิดต่างๆ	37
ตารางที่ 4.4 อัตราการซึมผ่านของออกซิเจนในฟิล์มพอลิเอธิลีนประเภทต่างๆ	42
ตารางที่ 4.5 ปริมาณสารที่หลุดตกค้างที่เหลือจากการระเหยสารละลายหลังสกัดด้วยตัวแทนอาหาร (food simulant) ประเภทต่างๆ	47
ตารางที่ 4.6 ผลของชนิดสารนาโนเคลย์ ต่อสมบัติด้านการส่องผ่านแสงของฟิล์มพอลิเอธิลีนนาโนคอมโพสิตที่ผ่านกระบวนการอัดรีดผ่านหัวตายแบบซีท	49
ตารางที่ 4.7 อัตราการซึมผ่านของออกซิเจน และไอน้ำในฟิล์มพอลิเอธิลีนและฟิล์มนาโนคอมโพสิตที่ขึ้นรูปด้วยกระบวนการผลิตต่างๆ	54

สารบัญรูป

รายการรูป	เลขหน้า
รูปที่ 1.1 ตัวอย่างบรรจุภัณฑ์อาหารประเภทกึ่งแข็งที่ทำจาก PE/PET ลามิเนต	14
รูปที่ 2.1 แผนภาพแสดงฟิล์มพอลิเมอร์คอมโพสิตที่มีการเคลื่อนที่ของโมเลกุลสารแพร่แบบคดเคี้ยว	17
รูปที่ 3.1 กระบวนการผสมและขึ้นรูปฟิล์มแบบอัดรีด	23
รูปที่ 3.2 การทดลองเป่าขึ้นรูปฟิล์มโดยกระบวนการอัดรีดเป่าฟิล์ม ในโรงงาน	24
รูปที่ 3.3 เครื่อง X-ray diffractometer	25
รูปที่ 3.4 การทดลอง migration test	26
รูปที่ 3.5 เครื่องทดสอบการซึมผ่านของแก๊สออกซิเจน	27
รูปที่ 3.6 เครื่อง UV-visible spectrometer	27
รูปที่ 4.1 XRD pattern ของสาร Cloisite20A, ฟิล์มพอลิเอธิลีนแบบปกติและฟิล์มพอลิเอธิลีนนาโน	29
รูปที่ 4.2 กราฟความสัมพันธ์ระหว่างแรงดึงกับระยะยืดตัวของชิ้นงานฟิล์มพอลิเอธิลีนชนิดต่างๆ คอมโพสิต (ปริมาณ cloisite 20A = 3 phr) ที่ความเร็วรอบต่างๆ	30
รูปที่ 4.3 ค่าการทนแรงดึง ณ จุดขาดของแผ่นฟิล์มพอลิเอธิลีนนาโนคอมโพสิตที่เติมสาร Cloisite20A ในปริมาณต่างๆ และเติมสาร PE-g-MA (Fusabond) ในปริมาณ 6 phr	32
รูปที่ 4.4 ค่าการยืดตัว ณ จุดขาดของแผ่นฟิล์ม พอลิเอธิลีนนาโนคอมโพสิตที่เติมสาร Cloisite20A ในปริมาณต่างๆ และเติมสาร PE-g-MA (Fusabond) ในปริมาณ 6 phr	33
รูปที่ 4.5 ค่ามอดูลัสของแผ่นฟิล์มพอลิเอธิลีนนาโนคอมโพสิตที่เติมสาร Cloisite20A ในปริมาณต่างๆ และเติมสาร PE-g-MA (Fusabond) ในปริมาณ 6 phr	34
รูปที่ 4.6 ค่าความเหนียวของแผ่นฟิล์มพอลิเอธิลีนนาโนคอมโพสิตที่เติมสาร Cloisite20A ในปริมาณต่างๆ และเติมสาร PE-g-MA (Fusabond) ในปริมาณ 6 phr	34
รูปที่ 4.7 XRD pattern ของ Cloisite 10A และฟิล์ม PE3C10A	38
รูปที่ 4.8 XRD pattern ของ Cloisite 20A และฟิล์ม PE3C20A	39
รูปที่ 4.9 XRD pattern ของ Cloisite 25A และฟิล์ม PE3C25A	39
รูปที่ 4.10 XRD pattern ของ Cloisite 30B และฟิล์ม PE3C30B	40

สารบัญรูปรต่อ

รายการรูป	เลขหน้า
รูปที่ 4.11 XRD pattern ของ Cloisite 93A และฟิล์ม PE3C93A	40
รูปที่ 4.12 XRD pattern ของ Cloisite Na และฟิล์ม PE3CNa	41
รูปที่ 4.13 ภาพถ่ายจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราดของฟิล์มชนิดต่างๆ ภาพ (ก) ฟิล์ม PE3C20A, ภาพ (ข) ฟิล์ม PE3C10A, ภาพ (ค) ฟิล์ม PE3C25A, ภาพ (ง) ฟิล์ม PE3C130B, ภาพ (จ) ฟิล์ม PE3C93A, ภาพ (ฉ) ฟิล์ม PE3CNa	43
รูปที่ 4.14 สเปกตรัม UV-Visible ของฟิล์ม PE และฟิล์ม PE3CNa	48
รูปที่ 4.15 กราฟความสัมพันธ์ระหว่างแรงดึงกับระยะการยืดตัวของฟิล์ม PE และฟิล์ม PE3C20A ที่ได้จากการบวมการขึ้นรูปแบบเป่าในโรงงาน	50
รูปที่ 4.16 ค่าการทนแรงดึงของฟิล์ม PE และฟิล์ม PE3C20A ที่ได้จากการบวมการขึ้นรูปแบบเป่าในโรงงาน	51
รูปที่ 4.17 ค่าการยืดตัวของ ฟิล์ม PE และฟิล์ม PE3C20A ที่ได้จากการบวมการขึ้นรูปแบบเป่าในโรงงาน	51
รูปที่ 4.18 ค่ามอดุลัสของฟิล์ม PE และฟิล์ม PE3C20A	52
รูปที่ 4.19 ค่าความเหนียวของฟิล์ม PE และฟิล์ม PE3C20A ที่ได้จากการบวมการขึ้นรูปแบบเป่าในโรงงาน	52
รูปที่ 4.20 XRD pattern ของฟิล์ม PE และฟิล์ม PE3C20A ที่ได้จากการบวมการเป่าขึ้นรูปในโรงงาน	53

คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อที่ใช้ในการวิจัย

สัญลักษณ์และคำย่อ	ความหมาย
HDPE	พอลิเอทิลีนชนิดความหนาแน่นสูง
LDPE	พอลิเอทิลีนชนิดความหนาแน่นต่ำ
LLDPE	พอลิเอทิลีนชนิดความหนาแน่นต่ำเชิงเส้น
PE-g-MA	พอลิเอทิลีนกราฟมาเลอิกแอนไฮไดรด์
OTR	ค่าการซึมผ่านของแก๊สออกซิเจน
WVTR	ค่าการซึมผ่านของไอน้ำ
XRD	เทคนิคเอกซเรย์ดิฟแฟรกชัน หรือการเลี้ยวเบนของรังสีเอกซ์
DSC	เทคนิคดิฟเฟอเรนเชียลสแกนนิ่งคาลอริเมทรี
TEM	เทคนิคจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องผ่าน
phr	ปริมาณสารเทียบกับพอลิเมอร์ 100 ส่วน
rpm	รอบต่อนาที
mm	มิลลิเมตร
μm	ไมโครเมตร
nm	นาโนเมตร
Å	อังสตรอม (มีค่าเท่ากับ 10^{-10} เมตร)
phr	สัดส่วนต่อพอลิเมอร์หนึ่งร้อยส่วน
MD	สมบัติที่ทดสอบในทิศทางเดียวกับแนวการผลิต
mg/dm^3	มิลลิกรัมต่อลูกบาศก์เมตร
PE3CNa	ฟิล์มพอลิเอทิลีนผสมสารนาโนเคลย์ชนิด CloisiteNa ในปริมาณ 3 phr
PE3C10A	ฟิล์มพอลิเอทิลีนผสมสารนาโนเคลย์ชนิด Cloisite10A ในปริมาณ 3 phr
PE3C25A	ฟิล์มพอลิเอทิลีนผสมสารนาโนเคลย์ชนิด Cloisite25A ในปริมาณ 3 phr
PE3C20A	ฟิล์มพอลิเอทิลีนผสมสารนาโนเคลย์ชนิด Cloisite20A ในปริมาณ 3 phr
PE3C30B	ฟิล์มพอลิเอทิลีนผสมสารนาโนเคลย์ชนิด Cloisite30B ในปริมาณ 3 phr
PE3C93A	ฟิล์มพอลิเอทิลีนผสมสารนาโนเคลย์ชนิด Cloisite93A ในปริมาณ 3 phr

คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อที่ใช้ในการวิจัย (ต่อ)

สัญลักษณ์และคำย่อ	ความหมาย
PE-100r	ฟิล์มพอลิเอธิลีนที่ผ่านการอัดรีดด้วยความเร็วรอบ 100 รอบต่อนาที
PE3C20A-80r	ฟิล์มพอลิเอธิลีนผสมสารนาโนเคลย์ชนิด Cloisite20A ในปริมาณ 3 phr ที่ผ่านการอัดรีดด้วยความเร็วรอบ 80 รอบต่อนาที
PE3C20A-100r	ฟิล์มพอลิเอธิลีนผสมสารนาโนเคลย์ชนิด Cloisite20A ในปริมาณ 3 phr ที่ผ่านการอัดรีดด้วยความเร็วรอบ 100 รอบต่อนาที
PE3C20A-120r	ฟิล์มพอลิเอธิลีนผสมสารนาโนเคลย์ชนิด Cloisite20A ในปริมาณ 3 phr ที่ผ่านการอัดรีดด้วยความเร็วรอบ 120 รอบต่อนาที
PE1C20A	ฟิล์มพอลิเอธิลีนผสมสารนาโนเคลย์ชนิด Cloisite20A ในปริมาณ 1 phr
PE3C20A	ฟิล์มพอลิเอธิลีนผสมสารนาโนเคลย์ชนิด Cloisite20A ในปริมาณ 3 phr
PE5C20A	ฟิล์มพอลิเอธิลีนผสมสารนาโนเคลย์ชนิด Cloisite20A ในปริมาณ 5 phr